

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2022/2023

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Historia Kościoła powszechnego: starożytność
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	History of the Church universal: antiquity
Kierunek studiów	Teologia kurs B
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	Jednolite magisterskie
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Nauki teologiczne
Język wykładowy	Polski

Koordynator przedmiotu	Ks. dr hab. Piotr Szczur
------------------------	--------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	15	1	3
konwersatorium			
ćwiczenia	15	1	
laboratorium			
warsztaty			
seminarium			
proseminarium			
lektorat			
praktyki			
zajęcia terenowe			
pracownia dyplomowa			
translatorium			
wizyta studyjna			

Wymagania wstępne	W1: Znajomość podstawowych wydarzeń z historii powszechnej. W2: Umiejętność posługiwania się mapami i ich czytania.
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1: Zapoznanie studentów z dziejami Kościoła od jego założenia do Powstania państwa kościelnego (ok. 755).
C2: Kształtowanie u studentów umiejętności postrzegania historii Kościoła w szerokim kontekście dziejów politycznych i społecznych.
C3: Kształtowanie u studentów umiejętności interpretowania i oceniania historii Kościoła w świetle obiektywnych źródeł i najnowszych badań naukowych.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student rozumie znaczenie wydarzeń z dziejów Kościoła w starożytności, procesów i zmian zachodzących w kręgu starożytnej kultury grecko-rzymskiej, będącej pod wpływem chrześcijaństwa, oraz roli chrześcijaństwa w kształtowaniu się kultury Europy	T_W03
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student samodzielnie przeprowadza analizę i interpretację różnych wydarzeń z dziejów starożytnego Kościoła w celu określenia ich znaczenia, oddziaływania społecznego i miejsca w procesie historyczno-kulturowym	T_U05
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student wyraża gotowość do podjęcia działań zmierzających do zachowania dziedzictwa chrześcijańskiego i kulturowego regionu i kraju	T_K07

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

<ul style="list-style-type: none"> - Kościół pierwotny w Jerozolimie i ewangelizacja Palestyny; - działalność misyjna św. Pawła i apostołów; - przyczyny rozszerzania się chrześcijaństwa i terytorialny rozwój Kościoła w Europie, Azji i Afryce do IV wieku; - oskarżenia kierowane pod adresem chrześcijan i prześladowania chrześcijan do 313 roku; - literacka walka z Kościołem do III wieku i działalność apologetów chrześcijańskich; - przełom konstantyński: „Edykt mediolański” i jego skutki; - początki życia monastycznego w Kościele Wschodnim i Zachodnim; - polityka religijna cesarzy rzymskich wobec Kościoła po śmierci Konstantina Wielkiego; - działalność ewangelizacyjna Kościoła w IV i V wieku; - wędrówki ludów i ich skutki dla Cesarstwa oraz Kościoła; - działalność charytatywna w Kościele w IV i V wieku; - chrystianizacja Frankonii, Anglii, Irlandii oraz krajów niemieckich; - zwycięstwo katolicyzmu w Hiszpanii w VI wieku; - powstanie islamu i jego ekspansja terytorialna; - powstanie Państwa Kościelnego.
--

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Wykład konwencjonalny	Egzamin	Karta egzaminacyjna
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Analiza tekstu	Obserwacja	Karta zaliczeniowa
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Dyskusja	Obserwacja	Karta zaliczeniowa

VI. Kryteria oceny, wagi...

1. Wiedza
2. Aktywność studenta podczas zajęć (wypowiedzi ustne, dialogi, udział w dyskusjach)
3. Zaliczenie lektury w formie pisemnej
4. Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest uprzednie zaliczenie ćwiczeń

Ocena niedostateczna

Student nie zna podstawowej faktografii; nie potrafi wyjaśnić najważniejszych wydarzeń z historii starożytnej; nie rozumie znaczenia wiedzy z zakresu historii Kościoła w starożytności.

Ocena dostateczna

Student zna najważniejsze zagadnienia z historii Kościoła w starożytności; potrafi wyjaśnić najważniejsze zagadnienia z historii Kościoła starożytnego i średniowiecznego, ale nie dostrzega wzajemnych relacji między nimi; rozumie znaczenie wiedzy z zakresu historii Kościoła w starożytności i średniowieczu, ale nie potrafi dostrzec jej roli w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych

Ocena dobra

Student ma wiedzę o poszczególnych zagadnieniach z historii Kościoła w starożytności; potrafi prawidłowo wyjaśnić poszczególne zagadnienia z historii Kościoła i dostrzega wzajemne relacje między nimi; rozumie i uznaje znaczenie wiedzy z zakresu historii Kościoła w starożytności i potrafi dostrzec jej rolę w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych

Ocena bardzo dobra

Student ma pogłębioną wiedzę o poszczególnych zagadnieniach z historii Kościoła w starożytności; rozumie i potrafi wyjaśnić procesy historyczne zachodzące w starożytności oraz udział w nich Kościoła; rozumie i uznaje znaczenie wiedzy i opinii ekspertów z zakresu historii Kościoła w starożytności do rozwiązywania problemów teoretycznych i praktycznych

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	60

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
Danielou J., Marrou H.I., <i>Historia Kościoła</i> , t. I, Warszawa 1986; Kumor B., <i>Historia Kościoła</i> , t. I, Lublin 2001; Banaszak M., <i>Historia Kościoła katolickiego</i> , t. I, Warszawa 2005; Śrutwa J., <i>Dzieje Kościoła w starożytności</i> , t. 1: <i>Epoka wielkich prześladowań</i> , Lublin 2018; Śrutwa J., <i>Dzieje Kościoła w starożytności</i> , t. 2: <i>Kościół e cesarstwie chrześcijańskim</i> , Lublin 2018; Śrutwa J., <i>Kościół w epoce Wędrówek ludów</i> , t. 1: <i>Kościół w szczytowej fazie wędrówek ludów</i> , Lublin 2021.
Literatura uzupełniająca
Simon M., <i>Cywilizacja wczesnego chrześcijaństwa</i> , Warszawa 1981; Brändle R., <i>Problemy działalności społecznej w Kościele starożytnym</i> , „Vox Patrum” 4 (1983), s. 29-47; Derdziuk E., <i>Postawa chrześcijan Afryki rzymskiej wobec aresztowania i uwięzienia</i> , „Vox Patrum” 5(1984) z. 6-7, s. 81-99; Duży L., <i>Polemika Celsusa z chrześcijaństwem jako inwektywa</i> , „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne” 18 (1985), s. 169-180; Grzywaczewski J., <i>Duszpasterska opieka nad więźniami w starożytności chrześcijańskiej</i> , „Vox Patrum” 16 (1996), z. 30-31, s. 249-258; Gurda K., <i>Wspomaganie ubogich i potrzebujących w kościele mediolańskim za czasów św. Ambrożego</i> , „Vox Patrum” 16 (1996), z. 30-31, s. 151-159; Rops D., <i>Kościół pierwszych wieków</i> , Warszawa 1997; Kieling M., <i>Katechumenat i chrzest na podstawie „Konstytucji Apostolskich”</i> , „Vox Patrum” 52 (2008), z. 1, s. 439-454; Krakowiak Cz., <i>Posługiwanie biskupów, prezbiterów i diakonów w pismach Ojców Kościoła do V wieku</i> , „Vox Patrum” 52 (2008), z. 1, s. 513-530; Szczur P., <i>Problematyka społeczna w późnoantycznej Antiochii na podstawie nauczania homilietycznego Jana Chryzostoma</i> , Lublin 2008; P. Szczur, <i>Kradzież w dobie późnego cesarstwa rzymskiego a wczesne chrześcijaństwo. Od Septymiusza Sewera do Grzegorza I Wielkiego</i> , Lublin 2020.